

Rapport Intern styrning och kontroll delår 1

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1 Styrning och kontrollmiljö	3
2 Riskvärdering.....	3
3 Kontrollaktiviteter	3
3.1 Risk- eller Målområde: Efterlevnad av externa och interna regelverk.....	3
3.2 Risk- eller Målområde: Ändamålsenlig och effektiv verksamhet.....	6
3.3 Risk- eller Målområde: Övriga risker	7
3.4 Risk- eller Målområde: Ändamålsenlig effektiv verksamhet (Löneutbetalningsprocessen).....	9
4 Information och kommunikation	11

1 Styrning och kontrollmiljö

Kommunstyrelsen verkar i en diversifierad verksamhet med olika lagar och regelverk som rättesnöre. De medarbetare och chefer som verkar inom organisationen har alla ett ansvar att hålla sig uppdaterade och informerade kring dessa. Där används olika systemstöd, mötesforum och kommunikationsvägar för att förmedla och sprida den informationen.

Några systemstöd som används inom sektorn för det ändamålet är:

- Stratsys för nämndens och verksamheternas planering och uppföljning, intern kontroll och styrning samt dokumentation och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet inklusive riskbedömningar.
- Unit 4 ERP för ekonomisk analys och uppföljning
- Platina för registrering av allmänna handlingar.
- Ankaret för information om verksamheten och GDPR (Dataskyddsförordningen).
- Canea One som är under uppbyggnad, för sektorns styrande och stödande dokument, fastslagna processer, arbetssätt och rutiner.

Under fjolåret så påbörjades processkartläggning av nämndens stödprocesser samt huvudprocesser för att säkerställa kvalitet och att rutiner efterföljs. Det är ett arbete som har fortsatt under 2024 där även diskussioner och uppföljningar sker tillsammans med andra nämnder. Det är ett tidskrävande jobb som tar tid och kraft av samtliga medarbetare, men det är väl investerade resurser som läggs ned.

Nämndens val av risker är noga utvalda via en workshop i början av året där efterföljande kontrollmoment har valts att följas upp delårsvis även om årsvis räcker i nämnd.

2 Riskvärdering

3 Kontrollaktiviteter

De risker som är antagna i Kommunstyrelsen utifrån den workshop som nämnden genomförde följs upp vid det första delåret. De kontrollmoment som är framtagna visar på att arbetet fortlöper och är under ständig utveckling och förbättringar sker löpande inom verksamheterna.

3.1 Risk- eller Målområde: Efterlevnad av externa och interna regelverk

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat	Aktiviteter	Slutdatum
Felaktigt köp inom organisationen		♦ Stickprov på inköpskort och utanordningar	♦ Mindre avvikelse		

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat	Aktiviteter	Slutdatum
		Kommentar Under tertial 1 har stickprov genomförts på inköpskort och utanordningar. 4/5 stickprov av köp via inköpskort var korrekt utifrån LOU. 0/1 utanordningar var felaktiga.			
		◆ Kontrollera felaktigt köp utifrån leverantörstrohet, stickprov	◆ Mindre avvikelse		
		Kommentar 3/5 stickprov var ok utifrån ej leverantörstrogna köp.			
		■ Kontrollera andelen inköp via inköpssystem av tillgängliga leverantörer i inköpssystemet (andel i procent)	■ Större avvikelse		
		Kommentar 2,3 % köp via inköpssystem (antal fakturor, avser januari - april 2024)			
LOU efterlevs inte inom organisationen		◆ Stickprov på andelen ej leverantörstrogna köp (utifrån leverantörstrohet) används andel felaktiga köp från risken (felaktigt köp inom organisationen) till att beräkna organisationens förmåga att följa Lou.	◆ Mindre avvikelse		
		Kommentar Utifrån ca 76 % leverantörstrohet och 25 % felmarginal utifrån tidigare kontrollmoment (felaktigt köp inom SG) har SG riskerat att köpa varor och tjänster felaktigt för ca 3,6 Mkr.			

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat	Aktiviteter	Slutdatum
		Leverantörstrohetsmättet ökade med ca 3% gentemot föregående mätning T3 2023 och kan indikera något bättre kännedom om lagstiftning, riktlinjer och kommunens avtal. Utifrån antagandet att leverantörstrohet är korrekt enligt LOU, bedöms risk och konsekvens utifrån kontrollen som måttlig risk och att LOU efterlevs bristfälligt.			
		◆ Stickprov på inköpskort och utanordningar	◆ Mindre avvikelse		
		Kommentar Under tertial 1 har stickprov genomförts på inköpskort och utanordningar. 4/5 stickprov av köp via inköpskort var korrekt utifrån LOU. 0/1 utanordningar var felaktiga.			
		◆ Kontrollera felaktigt köp utifrån leverantörstrohet, stickprov	◆ Mindre avvikelse		
		Kommentar 3/5 stickprov var ok utifrån ej leverantörstrogna köp.			
		■ Kontrollera andelen inköp via inköpssystem av tillgängliga leverantörer i inköpssystemet (andel i procent)	■ Större avvikelse		
		Kommentar 2,3 % köp via inköpssystem (antal fakturor, avser januari - april 2024)			

3.2 Risk- eller Målområde: Ändamålsenlig och effektiv verksamhet

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat	Aktiviteter	Slutdatum
<p> Risk för säkerhetsincidenter i IT-miljön som leder till verksamhetsstörningar eller informationsförlust.</p>	15	<p> Uppföljning av planerade åtgärder för bibehållen/höjd säkerhet</p>	<p> Ingen avvikelse</p>		
		<p>Kommentar Genomförd vi följer aktuella planer,</p>			
		<p> Omvärldsbevaka och följa pågående försök till intrång och störningar</p>	<p> Ingen avvikelse</p>		
		<p>Kommentar Vi övervakar via extern leverantör vår IT-miljö dygnet runt och kan på detta sätt följa olika typer av incidenter och intrångsförsök. Beroende på allvarlighetsgrad vidtas olika typer av åtgärder beroende för att åtgärda problemet. I händelse av större incidenter finns beredskap för att vidta snabba åtgärder för att minimera skadeverknigen.</p>			
<p> Risk för tekniska driftstörningar i IT-miljön som leder till verksamhetsstörningar och informationsförlust</p>	15	<p> Inventering av risker och sårbarheter</p>	<p> Ingen avvikelse</p>		
		<p>Kommentar Löpande uppföljning baserat på utfall den säkerhetsövervakning vi gör löpande. Kompletterat med</p>			

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat	Aktiviteter	Slutdatum
			omvärldsbevakning av säkerhetsrelaterade frågor och löpande "skanning" efter sårbarheter i IT-miljön. När sårbarheter identifieras vidtas åtgärder eller görs åtgärdsplaner beroende på sårbarhetens art.		
		● Uppföljning av genomförda insatser	● Ingen avvikelse		
		Kommentar Under perioden har införandet av säkerhetsövervakning slutförts och omfattar nu hela IT-miljön. Nu analyseras inträffade incidenter och det ligger till grund för förslag om ändrade ytterligare åtgärder eller justering av arbetssätt.			
		● Värdera behovet av ytterligare insatser	● Ingen avvikelse		
		Kommentar Värderas löpande, se tidigare svar. I vårt pågående budgetarbete görs en planering för kommande insatser under 2025. Utöver det finns en beredskap för åtgärder av mer akut karaktär om nya säkerhetshot identifieras. Se också övrig rapportering.			

3.3 Risk- eller Målområde: Övriga risker

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat	Aktiviteter	Slutdatum
■ Systematiskt arbetsmiljöarbete SAM	12	— Använder samma kontrollmoment "Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete" som den andra risken inom arbetsmiljö.			

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat	Aktiviteter	Slutdatum
		Kommentar Arbetsättet som provades 2023 används i stort sett på samma vis 2024.			
<p>■ Risk att det övergripande arbetsgivaransvaret med fokus på arbetsmiljö inte efterlevs</p>	9	◆ Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete	◆ Mindre avvikelse	<p>✓ Uppstart av arbetsmiljöåret med alla chefer på alla sektorer - genomgång av nya rutinen för SAM, det förändrade arbetsättet, cheferns ansvar kopplat till arbetsmiljöarbetet, genomgång av handboken för SAM-arbete för chefer, rutiner m.m.</p>	2024-01-10
		Kommentar Arbetsmiljöarbetet följs kontinuerligt.		<p>✓ Skyddskommitté på sektornivå. Statistik och dialog med skyddsombuden om det gångna året, fokusområden under 2024.</p>	2023-12-31
				Kommentar Det som behöver göras är att tydliggöra vissa processer och stödet från HR. Vill ha skyddskommittéer på verksamhetsnivå, att arbetsmiljöfrågorna tas upp tydligare på APT, vill att chefer i högre grad går arbetsmiljöutbildningen. Anpassa statistikens mätpunkter till 2024. Högt deltagande och engagemang bland chefer. Det är viktigt att fortsätta främja kunskaperna om arbetsmiljöarbetet.	

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat	Aktiviteter	Slutdatum
		— Medarbetarundersökning		▶ Upphandling av ny leverantör av MAU och pulsmätning. Målet är att kunna genomföra MAU sen höst 2024.	2024-12-31

3.4 Risk- eller Målområde: Ändamålsenlig effektiv verksamhet (Löneutbetalningsprocessen)

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat	Aktiviteter	Slutdatum																
■ Risk för dålig arbetsmiljö (Styr och kontrollmiljö)	12	● Analysera och kategorisera inkommande ärenden	● Ingen avvikelse	▶ Work shop för att ta fram de olika kategorierna	2024-06-30																
		<p>Kommentar</p> <p>Statistik för 2023 är framtaget, arbete ska påbörjas med att kategorisera ärenden. Antalet ärenden har ökat under flera år. Efter kategorisering så kan vi identifiera vilka olika aktiviteter som behöver utföras i utbildning eller informationsinsatser.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ÅR</th> <th>ANTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>6509</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>12116</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>14307</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>16783</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>19318</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>22668</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>25411</td> </tr> </tbody> </table>		ÅR	ANTAL	2017	6509	2018	12116	2019	14307	2020	16783	2021	19318	2022	22668	2023	25411		
ÅR	ANTAL																				
2017	6509																				
2018	12116																				
2019	14307																				
2020	16783																				
2021	19318																				
2022	22668																				
2023	25411																				

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat	Aktiviteter	Slutdatum
<p> Risk att fel uppstår pga. manuella registreringar av inkomna ärenden (Styr och kontrollmiljö)</p>	6	<p> Analyser manuella registreringar</p>	<p> Ingen avvikelse</p>	<p> Införa arvoderingsmodulen i Treserva med integration till Personec</p>	2024-09-30
		<p>Kommentar Arbete pågår gällande att införa nytt arbetssätt gällande arvoden till uppdragstagare för familjehem, kontaktpersoner och särskilt förordnad vårdnadshavare. Rapportering av avtalen kopplat till arvode kommer att ske i arvoderingsmodulen i Treserva. Överföring av underlag gällande arvodena kommer att ske från Treserva till Personec för utbetalning. Start för första utbetalning av arvoden september 2024. Effekten av att rapportera via arvoderingsmodulen resulterar i mindre manuella registreringar.</p>			
<p> Risk för ekonomiska konsekvenser för enskild medarbetare (Styr och kontrollmiljö)</p>	8	<p> Analysera uppkomna löneskulder 2024</p>	<p> Ingen avvikelse</p>	<p> Kartläggning av orsak till löneskulder</p>	2024-06-30
		<p>Kommentar Kartläggning av orsaker till löneskulder, analys och åtgärdsförslag.</p>		<p> Analys av orsaker som framkom i kartläggningen</p>	2024-08-31
				<p> Ta fram förslag till åtgärder för att minska löneskulterna</p>	2024-09-30
<p> Risk att inte målet om rätt lön i rätt tid uppnås (Riskvärdering)</p>	6	<p> Riskanalys på olika moment i löneutbetalningsprocessen</p>	<p> Ingen avvikelse</p>	<p> Planering av riskanalys</p>	2024-06-20
		<p>Kommentar Planering av hur riskanalysen ska genomföras.</p>			

Risker	Riskvärde	Kontrollmoment	Resultat	Aktiviteter	Slutdatum
 Risk att processen saknar kontrollaktiviteter (Kontrollaktiviteter)	4	 Utföra kontroll av identifierade aktiviteter som dokumenteras.	 Ingen avvikelse	 Uppföljning av att kontrollmomenten genomförs och att det dokumenteras	2024-08-31
		Kommentar Årshjul finns för löneutbetalningsprocessen. Kontrollmomenten finns med i årshjulet och dokumenteras varje månad. Årshjul finns i Share point som HR-service har åtkomst till.			
 Risk för felaktig löneutbetalning (Kontrollaktiviteter)	8	 Chef kontrollerar sina oattesterade poster innan lönebryt	 Ingen avvikelse	 Varje månad skickar HR-service en kalenderbokning med påminnelse om attest till chefer	2024-12-31
		Kommentar From januari 2024 så skickar HR-service en kalenderbokning till alla chefer inom Gävle kommun med information om sista dag attest.			
 Risk att informationen/kommunikationer inte når ut till hela processen	4	 Månadsavstämning ekonomi/HR	 Ingen avvikelse	 Månadsmöte gällande ekonomifrågor	2024-12-31
		Kommentar Avstämning mellan HR- och ekonomi sker varje månad gällande löneväxling, löneskulder, införsel, skatt utländskt artist symfoni, personalens källskatt, manuella utbetalningar.			

4 Information och kommunikation

Uppföljningen vid delåret är för att visa nämnden att arbetet fortlöper och att kontrollmoment genomförs och att kommunikation och samarbete sker med andra nämnder i det fortlöpande arbetet. Arbetsgrupper och processledare driver och följer upp samt som inköpsavdelning gör stickkontroller på det som köps in. Införandet av ett nytt inköpsystem ska hjälpa till att göra rätt och följa de avtal och regler som gäller för kommunen. Systemet infördes

i mars under året och är fortfarande under en inkörningsfas med förbättringar som ger aktiviteter hos både inköpsenhet som ekonomiavdelning.